

Ponedeljak, 01.02.2021.

Razred: 7/3

Nastavnik: Vidak Vulić

Dobar dan, dragi đaci

Danas ćemo da ponovimo gradivo sa prošlog časa koje nam je poznato od ranije.

Predlozi sa dativom i akuzativom ili promenljivi predlozi čine posebnu grupu predloga, koji u određenim situacijama mogu zahtevati dativ, dok u drugim situacijama zahtevaju akuzativ. Ne, nažalost ne možemo proizvoljno birati jedan od ova dva padeža, već bi trebalo da se služimo pravilima, kako bi ove rečenice bile gramatički ispravne. U nemačkom jeziku ima samo 9 ovakvih predloga. Reč je o sledećim lokalnim predlozima:

an - uz, na
auf - na
hinter - iza
neben - pored
über - iznad, preko
in - u
unter - ispod
zwischen - između
vor – ispred

Akuzativ

Akuzativ koristimo kada odgovaramo na pitanje: Wohin? (*Kuda?*)

To znači da ga koristimo uz glagole kretanja ili kada se subjekat kreće, menja položaj, mesto, pomera nekoga ili neki objekat. Radnja je usmerena na neki cilj.

Dativ

Ovaj padež daje odgovor na pitanje: Wo? (*Gde?*)

To znači da je nešto staticno, ne kreće se, ne dolazi do promene položaja. Za razliku od akuzativa, koji označava cilj, dativ označava mesto radnje.

neben (pored)

Akuzativ

Er stellt die Vase neben den Fernseher. (*On stavlja vazu pored televizora.*)

U ovom primeru imamo promenu položaja. Pomera se objekat (vaza) ka nekom cilju (pored televizora) i zbog toga koristimo akuzativ.

Dativ

Die Bank befindet sich neben der Post. (*Banka se nalazi pored pošte.*)

Rečenica odgovara na pitanje: Wo befindet sich die Bank? (*Gde se nalazi banka?*) Neben der Post (pored pošte) je mesto radnje, a ne cilj i zato upotrebljavamo dativ.

auf (na)

Akuzativ

Der Junge springt auf den Baum. (*Dečak skače na drvo.*)

Ovde koristimo akuzativ jer imamo odgovor na pitanje: *Wohin springt der Junge ? (Kuda skače dečak?)*

Prisutan je i glagol kretanja springen (skočiti). Imamo cilj (drvo) ka kome se dečak kreće odnosno skače.

Dativ

Der Junge steht auf dem Baum. (*Dečak stoji na drvetu*)

Ovde imamo odgovor na pitanje: *Wo steht der Junge? (Gde stoji dečak ?)*

Auf dem Baum (na drvetu) je mesto gde se odvija radnja (gde dečak stoji). U ovoj rečenici ne postoji glagol kretanja, a ni cilj ka kome se krećemo i zato koristimo dativ.

an (uz , na)

Akuzativ

Ich hänge das Bild an die Wand. (Kačim sliku na zid.)

Dativ

Sie steht an der Tür. (Ona stoji na vratima.)

an vs. auf

I predlog *an*, kao i predlog *auf* možemo prevesti na srpski kao predlog *na*. Zato je mnogim govornicima srpskog jezika teško da razlikuju ova dva predloga. U slučaju da si i ti jedan od njih, jedno jednostavno pravilo ti može olakšati:

Kada je u pitanju nešto **uspravno** npr. tabla, zid, prozor, vrata, onda koristimo predlog *an*.

(*an die/der Tafel; an die/der Wand; an die/der Tür; an das/dem Fenster*)

Ukoliko je površina **horizontalna** (kao na primer sto, stolica, krevet, ulica), koristimo predlog *auf*.

(*auf den/ den Tisch; auf den/dem Stuhl; auf das/dem Bett; auf die/der Straße*)

in (u)

Akuzativ

Wir packen die Bücher in den Koffer. (*Pakujemo knjige u kofer.*)

Dativ

Die Bücher sind in dem Koffer. (*Knjige su u koferu.*)

zwischen (između)

Akuzativ

Ich stelle den Sessel zwischen den Tisch und den Schrank. (*Stavljam fotelju između stola i ormara.*)

Dativ

Der Sessel befindet sich zwischen dem Tisch und dem Schrank. (*Fotelja se nalazi između stola i ormara.*)

Promena položaja — akuzativ Mirovanje — dativ

hängen, hängte, gehängt	hängen, hing, gehangen
-okačiti, obesiti	-visiti
stellen	stehen
-stati	-stajati
legen	liegen
-leći	-ležati
setzen	sitzen
-sesti	-sedeti

vor (ispred)

Akuzativ

Die Frau stellt sich vor den Spiegel. (*Žena staje ispred ogledala.*)

Glagol stellen znači stati. Neko je sedeo, ležao ili hodao, pa je stao i time promenio položaj. Glagol *stati* (stellen) uključuje promenu položaja i zato ovde koristimo akuzativ.

Dativ

Die Frau steht vor dem Spiegel. (*Žena стоји испред огледала.*)

Glagol stehlen znači stajati. Ovaj glagol ukazuje na mirovanje, na radnju koja je traje. Nema kretanja, nema promene položaja, te se koristi sa dativom.

über (iznad)

Akuzativ

Wir hängten das Porträt unserer Tochter über den Fernseher. (*Okačili smo portret naše čerke iznad televizora.*)

Dativ

Ihre Fotos hingen über dem Fernseher. (*Njene fotografije su visile iznad televizora.*)

unter (ispod)

Akuzativ

Der Hund legt sich unter den Baum. (*Pas leže ispod ispod stola.*)

Dativ

Der Hund liegt unter dem Tisch. (*Pas leži ispod stola.*)

hinter (iza)

Akuzativ

Die Katze setzt sich hinter das Sofa. (*Mačka seda iza sofe.*)

Dativ

Die Katze sitzt hinter dem Sofa. (*Mačka sedi iza sofe.*)